Trejnilo de Esperanta Leksiko
Prilaboris: **Ryszard Rokicki**

TESTO 50

Ekzerco 1. Kompletigu la vortspacon.

1. Kiu volas panon, ne **d ␣ rl ␣ t ␣** la manon.

2. Ĉe tablo li sidis konsumante **b ␣ f ␣ t ␣ k ␣ ␣**, krespojn, benjetojn kaj torton kaj poste al la kelnero estis rivelita la fakto, ke la manĝinto estis nuda kaj kruda, sen groŝo en poŝo.

3. Ŝia domo, tre mallarĝa, havanta nur unu **␣ p ␣ rt ␣ r ␣ ␣** al la strato ĉiuetaĝe, aspektis kiel ŝtuparo de fenestroj, aŭ kiel tranĉaĵo de domo sandviĉe inter du aliaj.

4. La faldfolio enhavis la tekston de Manifesto 2000 kaj **k ␣ p ␣ n ␣ ␣** por la subskribo, ĝi estis dissendita kun n-ro 3/2000 de la revuo *Esperanto*.

5. En la nuna vintra Japanio neĝo dense kovras montarojn, kie ursoj jam ĉesis sian agadon kaj dormas travintre en **gr ␣ t ␣ ␣** kaj kavoj de arboj.

6. Oni povas rigardi al la ĵusa kunveno de 15 elstaraj agantoj por Esperanto en Eŭropo kiel al promesoplena **␣ t ␣ p ␣** sur la vojo al pli efika agado.

7. Haider proponis, ke la registaro apliku sian vetoo-rajton por **␣ mpl ␣ k ␣** decidojn de la EU.

8. La forfikula ino dum la printempo demetas 10-80 ovojn, kiuj estas **␣v␣ l ␣ ␣** kaj proksimume unu milimetron longaj.

9. La akvoj de la rivero estas tiel saturitaj de **m ␣ n ␣ r ␣ l ␣ ␣** kaj organikaj restaĵoj, ke ilia koloro fariĝas bruna.

10. Oni ĝenerale konsideras la **c ␣ k ␣ n ␣ ␣ ␣** simbolo de feliĉo kaj fekundeco.

Ekzerco 2. Finskribu ĝustan vorton.

1. Pere de specialaj specioj de **␣ lg ␣ ␣** kaj muskoj la kalcia kaj magnezia karbonato sedimentiĝas en formo de kristaletoj.

2. La homoj kaj ĉevaloj sattrinkis kaj plenigis per akvo la sakojn; ili havis sufiĉe da **d ␣ kt ␣ l ␣ ␣** kaj biskvitoj, ĉiuj do estis bonhumoraj.

3. Gravajn problemojn kaŭzas sovaĝaj **␣ pr ␣ ␣** en kelkaj vilaĝoj kaj urboj de Slovakio, la bestoj detruas rikoltojn kaj ĝardenojn, dum ili serĉas manĝaĵon eĉ en urborandaj kvartaloj.

4. Ripozante en sia bieno fama rusa kemiisto Dmitrij Mendelejev foje vizitis kuirejon, kie lokaj kamparaninoj sortimentis la **f ␣ ng ␣ ␣ ␣** plukitajn en arbaro.

5. Stefankarlo ĉiam ŝajnis al mi dio, kiam li sidis ĉe sia skribotablo, kadrita de la alta dorsapogilo de lia **f ␣ t ␣ l ␣**, milde lumigata de la ovala fenestro malantaŭ li.

6. La libroj estas kiel **k** ␣ **n** ␣ **kl** ␣ ␣: se oni ekhavis printempe paron da tiuj sendanĝeraj kreitaĵoj, fine de l' somero ili invados la korton, legomĝardenon, kampon kaj apudan boskon.
7. La junulo baldaŭ aperis kun granda blanka kruĉo, plena de bona kvaso, kun granda peco da tritika pano kaj dekduo da peklitaj **k** ␣ **k** ␣ **m** ␣ ␣ en ligna telero.
8. Laŭ teknika vidpunkto la sekurzono funkcias ĉar ĝi kroĉas nian korpon al la la maŝino, tiel nia propra **m** ␣ **s** ␣ intime apartenas al tiu de la aŭto.
9. Iun varman posttagmezon Maria paŝetadis inter la berarbedoj, gustumante ruĝajn, blankajn kaj nigrajn **r** ␣ **b** ␣ ␣ ␣ kaj la plej dolĉajn grosojn.
10. Por vendi **t** ␣ **gr** ␣ ␣ oni devas posedi ĝin, ne katon.

Ekzerco 3. Kreu el la radikoj ĝustan vorton kaj enskribu ĝin.

prolet', konversaci', likv', fast', miel', kanal', akt' , start', solidar', pekl'.

1. Oni sekvas dieton sufiĉe limigan, forigis laktaĵojn kaj ␣ ␣ **k** ␣ ␣ **t** ␣ ␣ viandon, spite al tio, kolesterolo ne malaltiĝas. Kial?
2. La blanka rizkuko simbolas purecon, la staton de la homoj post ␣ ␣ ␣ **t** ␣ **d** ␣ kaj la viandaĵoj simbolas la plurecon de la homoj.
3. Ŝipeto Sergej somere rondveturigas la vizitantojn en la bela insularo kaj ␣ ␣ **n** ␣ ␣ ␣ **r** ␣ de la apuda lagego.
4. Tre disvastiĝinta kaj konata ilo, kies funkciado ja baziĝas sur la dilatiĝo kaj kuntiriĝo de ␣ ␣ **k** ␣ ␣ **ĵ** ␣ ␣ pro variado de temperaturo, estas termometro.
5. Yassine promenveturis je la aĝo de dek jaroj en aŭtoj, kiuj havis la ŝlosilon en la ␣ ␣ ␣ **r** ␣ ␣ **g** ␣ **l** ␣, kaj pentris grafition sur la murojn de la magistratejo.
6. *Brugse Tripel* estas unu el la maloftaj bierspecoj, karakteriza estas ĝia kremeca malto kaj ␣ ␣ ␣ **l** ␣ **c** ␣ gusto, kaŭzata de multe da alkoholo (9,5%), kun refermentado post enboteligo.
7. Pemper havis ege bonan memoron, kaj li skribis taglibron; ĉiun matenon li aperis kun ␣ **k** ␣ ␣ **j** ␣, en senmakula vestaĵo kaj brile poluritaj ŝuoj.
8. Ankaŭ estis abundeco por la gastronomoj per manĝetoj en la kongresejo, tia etoso stimulis ŝercadon, viglan ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ **r** ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ **d** ␣ ␣ kaj eĉ filozofiadon: trajtojn treege skotajn!
9. Vjetnamaj esperantistoj, montris grandajn favoron kaj afablon al eksterlandaj gastoj, kiuj danke al tio povis plene ĝui la amikecon kaj ␣ ␣ ␣ ␣ **d** ␣ ␣ ␣ **c** ␣ ␣ kun gastigantaj landanoj.
10. Matene mi iom esploris la ĉefan straton, kiu daŭre portas la nomon de la gvidinto de la monda ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ **t** ␣ **r** ␣ – evidente pro tio, ke la alternativo estus la malnova germana nomo.

Ekzerco 4. Marku taŭgan vorton:

1. La akvujo servis por la irigacio de ducent mil hektaroj, kaj krom tio dum la leviĝo de la rivero ĝi ___ la superfluon de la akvo.

a. prosperis **b.** vipis **c.** sorbis **d.** baptis

2. La intenco de Luiz Inácio da Silva premi la popolon sub la ___ de forta ŝtato jam estis klare anoncita per pli da impostoj kaj strikta kontrolo super la civitanoj.

a. jugo **b.** impulso **c.** evento **d.** materio

3. Morto, estante natura ___, ne bezonas ŝoki; ŝokas maksimume ĝia kaŭzo.

a. prelego **b.** fenomeno **c.** struto **d.** tuno

4. Bush konvinkis pri sia nova strategio ankaŭ la membrojn de NATO, kiu nun ne plu estas nura defenda alianco sed ataka; nova intervena ___ povos ekmiliti ie ajn en la mondo.

a. substanco **b.** medicino **c.** rano **d.** trupo

5. Juna amatora arkeologo trovis la servicon ĉe Balatono, sed ne taksis ĝin valora kaj kontaktiĝis kun cigano, kiu supozis la trezorojn ___ kaj interesiĝis nur pri la kupra kaldrono.

a. maso **b.** stano **c.** malvo **d.** sulko

6. La mateno estis bela kaj freŝa; multkoloraj nubetoj kovris la hele bluan ĉielon; eta ___ tremis sur la folioj kaj herboj kaj arĝente brilis sur la araneaj retoj.

a. universitato **b.** tunelo **c.** maleolo **d.** roso

7. Ned lernis kiel rekoni simptomon de koratako, sed preskaŭ forgesis tion dum la postaj jaroj, ĉar li estas ege sana kaj aktiva, manĝante rekomenditan ___ kaj neniam fumante.

a. akcenton **b.** dieton **c.** dornon **d.** eĥon

8. Anstataŭ la celita unuiĝinta elektro-merkato, ni konstatis disdividiĝon en ___, malgraŭ la protokolo de Kioto por redukti emisiojn de tervarmigaj gasoj, emisioj tamen plialtiĝis.

a. Sindikato **b.** Senato **c.** Kompanio **d.** Eŭropo

9. Post kiam lumiĝis, mi iris sudflankon de la insulo, kaj tie kuŝas ___ de ŝipo, tiunokte ĵetita sur la ŝtonegojn.

a. akordo **b.** cikatro **c.** ruino **d.** efekton

10. Ĉiuj similas unu alian, kiel la homoj, kaj diferencas nur per la mezuroj, kiel ___ homo diferencas de infano.

a. plenaĝa **b.** koketa **c.** oblikva **d.** lojala